

Lufta kundër fjalimit të urrejtjes

Rekomandimi Nr. 15 i politikave të përgjithshme të ECRI-t: Temat kryesore

„Fjalimi i urrejtjes paraqet rreziqe të mëdha për kohezionin e një shoqërie demokratike, mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe sundimin e ligjit.

Veprimi kundër përdorimit të gjuhës së urrejtjes duhet të shërbejë për të mbrojtur individët dhe grupet e personave sesa besimet, ideologjitë ose fetë e veçanta.

Kufizimet në gjuhën e urrejtjes nuk duhet të keqpërdoren për të heshtur pakicat dhe për të shtypur kritikën ndaj politikave zyrtare, kundërshtimit politik ose besimeve fetare.“

MESAZHI KRYESOR

— Një veprim efektiv kundër përdorimit të gjuhës së urrejtjes kërkon:

- ▶ Njohjen e rëndësisë themelore të lirisë së shprehjes, tolerancës dhe respektimit të dinjitetit të barabartë;
- ▶ Identifikimin e kushteve të favorshme për përdorimin e gjuhës së urrejtjes dhe marrjen e masave të duhura për heqjen e tyre;
- ▶ Përfshirjen dhe angazhimin e një game të gjerë aktorësh privatë dhe jo-qeveritarë, përveç atyre publikë.

REKOMANDIME TË ZGJEDHURA

1. Rritja e ndërgjegjësimit të publikut për rëndësinë e respektimit të pluralizmit dhe rreziqeve të paraqitura nga fjalimi i urrejtjes, por edhe demonstrimi i falsitetit të themeleve mbi të cilat bazohet dhe papranueshmërisë së tij, duke

- ▶ Luftuar keqinformimin, stereotipizimin negativ dhe stigmatizimin;
- ▶ Zhvilluar programe specifike edukative për fëmijë, të rinj, zyrtarë publikë dhe publikun e gjerë;
- ▶ Mbështetur organizatat joqeveritare, organet e barazisë dhe institucionet kombëtare të të drejtave të njeriut që punojnë për të luftuar gjuhën e urrejtjes;
- ▶ Inkurajuar reagimet e shpejta nga figurat publike kundër gjuhës së urrejtjes, që jo vetëm e dënojnë atë, por që gjithashtu përipiqen të forcojnë vlerat që kërcënon ajo.

2. Sigurimi i mbështetjes për ata që synohen nga fjalimi i urrejtjes, si individualisht ashtu edhe kolektivisht, duke

- ▶ U përpjekur për t'i ndihmuar ata, përmes këshillimit dhe udhëzimit, për të përballuar çdo traumë dhe ndjenjën e turpit të pësuar;
- ▶ Siguruar që ata janë të vetëdijshëm për të drejtat e tyre për t'u kompensuar dhe janë në gjendje t'i ushtrojnë ato;
- ▶ Inkurajuar dhe lehtësuar raportimin e tyre për përdorimin e gjuhës së urrejtjes, si dhe raportimin e tij nga të tjerët që dëshmojnë një përdorim të tillë;
- ▶ Sanksionuar trajtimin ose ngacmimin e dëmshëm të cilitdo person që ankohet ose raporton për përdorimin e gjuhës së urrejtjes.

3. Sigurimi i mbështetjes për vetë-rregullimin nga institucionet publike dhe private (përfshirë organet e zgjedhura, partitë politike, institucionet arsimore dhe organizatat kulturore dhe sportive) si një mjet për të luftuar përdorimin e fjalimit të urrejtjes, duke

- ▶ Inkurajuar miratimin e kodeve të sjelljes që parashikojnë pezullimin dhe sanksione të tjera për shkeljen e dispozitave të tyre dhe sigurimin e zbatimit të tyre efektiv;
- ▶ Inkurajuar partitë politike të nënshkruajnë Kartën e Partive Politike Evropiane për një shoqëri jo raciste;
- ▶ Promovuar monitorimin e keqinformimit, stereotipizimit negativ dhe stigmatizimit.

FAKTET DHE KONKLUZIONET

“Ndër konkluzionet e monitorimit të vendit të ECRI-t ... kanë qenë botimi i qartë në media të caktuara me përmbajtje të qartë raciste, lavdërimi i nazizmit dhe mohimi i Holokaustit, përdorimi i gjuhës fyese dhe stereotipet në lidhje me pakicat e veçanta dhe bërja e komenteve poshtëruese për personat që u përkasin atyre në rrugë, në shkolla dhe dyqane, si dhe thirrje aktuale për përdorimin e dhunës ndaj tyre dhe fushata të caktuara kundër përdorimit të gjuhëve të pakicave ... përdorimi i gjuhës së urrejtjes nuk ka qenë i kufizuar tek ata që janë ekstremistë dhe jashtë rrjedhës kryesore. Kështu, përdorimi i një toni të vrazhdë në shumë parlamente dhe nga zyrtarë të shtetit është gjetur se kontribuon në një ligjërim publik që është gjithnjë e më fyes dhe jotolerant... Për më tepër, gjithashtu janë vërejtur përpjekjet e figurave publike për të justifikuar ekzistencën e paragjykimeve dhe intolerancës në lidhje me grupe të veçanta, gjë që ka tendencë vetëm për të zgjatur dhe rritur armiqësinë ndaj tyre. Jo e gjithë gjuha e urrejtjes në përdorim është aq e qartë, me disa botime që mbështeten në gjuhën “e koduar” për të shpërndarë paragjykime dhe urrejtje.”

Memorandumi shpjegues për Rekomandimin Nr. 15 të Politikave të Përgjithshme të ECRI-t.

“Interneti është bërë një mjet i rëndësishëm për promovimin e racizmit dhe intolerancës. Fjalimi i urrejtjes përmes mediave sociale po rritet me shpejtësi dhe ka potencialin për të arritur një audiencë shumë më të madhe nga ç’ishin në gjendje të arrinin më parë mediat e shtypura ekstremiste.” Raporti Vjetor i ECRI-t 2014.

4. Sqarimi i përgjegjësinë sipas ligjit civil dhe administrativ për përdorimin e gjuhës së urrejtjes duke respektuar të drejtën e lirisë së shprehjes dhe mendimit, duke

- ▶ Përcaktuar përgjegjësitë e veçanta të autorëve të gjuhës së urrejtjes, ofruesve të shërbimeve të internetit, forumeve dhe organizatorëve në internet, ndërmjetësve në internet, platformave të mediave sociale, moderatorëve të faqeve personale dhe të tjerëve që kryejnë role të ngjashme;
- ▶ Siguruar mundësinë e disponueshmërisë së kompetencave, në varësi të autorizimit ose miratimit gjyqësor, për të kërkuar fshirjen e gjuhës së urrejtjes nga materiali i arritshëm në internet, për të bllokuar faqet që përdorin gjuhën e urrejtjes, për të ndaluar shpërndarjen e gjuhës së urrejtjes dhe për të detyruar zbulimin e identitetit të atyre që e përdorin atë;
- ▶ Siguruar mbështetje për ata që synohen nga fjalimi i urrejtjes. Organet e barazisë, institucionet kombëtare të të drejtave të njeriut dhe organizatat joqeveritare të interesuara t’i bëjnë thirrje këtyre kompetencave.

ECRI - LIDHJE TË DOBISHME

Rekomandimi Nr. 15 i Politikave të Përgjithshme të ECRI-t: Lufta kundër fjalimit të urrejtjes
<http://hudoc.ecri.coe.int/eng/?i=REC-15-2016-015-ENG>

Rekomandimi Nr. 7 i ndryshuar i Politikave të Përgjithshme të ECRI-t: Legjislacioni kombëtar për të luftuar racizmin dhe diskriminimin racial
<http://hudoc.ecri.coe.int/eng/?i=REC-07rev-2003-008-ALB>

Rekomandimi Nr. 6 i Politikave të Përgjithshme të ECRI-t: Lufta kundër shpërndarjes së materialit racist, ksenofobik dhe antisemitik përmes Internetit
<http://hudoc.ecri.coe.int/eng/?i=REC-06-2001-001-ENG>

Protokoll shtesë për Konventën e Këshillit të Evropës për Krimin Kibernetik
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008160f>

Kodi i Sjelljes i Komisionit Evropian për të kundërshtuar fjalimin e paligjshëm të urrejtjes në internet http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/hate_speech_code_of_conduct_en.pdf